

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2017

Αρ. Πρωτ.: Εξ./513/2017

Προς: Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: Προτάσεις της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών επί του νομοσχεδίου «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) θεωρεί ότι μέσω του Ενιαίου Χώρου Παιδείας και Έρευνας, οι φορείς της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας (ΑΕ&Ε) στη χώρα μας (ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα) θα αποτελέσουν ένα αλληλοσυμπληρούμενο, δυναμικό σύστημα, το οποίο θα αξιοποιήσει, θα συνδυάσει και θα μεγιστοποιήσει τα πλεονεκτήματα που έχουν οι δύο επιμέρους χώροι. Άλλωστε τα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) είναι από τη φύση τους συγκοινωνούντα δοχεία, αφού είναι αφιερωμένα στην έρευνα και την παραγωγή νέας γνώσης. Αποτελούν, συνεπώς, χώρους που θέτουν τα θεμέλια για νέους ποιοτικούς τύπους εργασίας και επιχειρηματικότητας, βασισμένους στη γνώση, την τεχνολογία και την καινοτομία.

Τα Ερευνητικά Κέντρα έχουν επίσης μακρόχρονη συμμετοχή και εμπειρία στη μεταπτυχιακή εκπαίδευση νέων επιστημόνων. Οι Ερευνητές ήδη συμμετέχουν σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και σε Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ), καθώς και σε επιτροπές επίβλεψης διδακτορικών διατριβών, η συμμετοχή όμως αυτή θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, στην κατεύθυνση της συνένωσης δυνάμεων στο πλαίσιο του Ενιαίου Χώρου ΑΕ&Ε, με απώτερο στόχο την ώσμωση και τη συνέργεια σε ισότιμη και θεσμική βάση και με αποτέλεσμα αμοιβαία εκπαιδευτικά και ερευνητικά οφέλη καθώς και οικονομία κλίμακας.

Προς επίτευξη των ανωτέρω θεωρούμε απολύτως απαραίτητη την ισότιμη (και όχι η μέχρι σήμερα διακριτή) αντιμετώπιση Καθηγητών ΑΕΙ και Ερευνητών. Στο πλαίσιο αυτό στη δημόσια διαβούλευση είχαμε καταθέσει θέσεις/προτάσεις, που μεταξύ άλλων στόχευαν στην υλοποίηση υπαρχουσών νομοθετικών ρυθμίσεων (π.χ., άρθρο 42 του Ν. 4009/2011, άρθρο 35 Ν. 4310/2014, κ.λπ.) αλλά και την εξειδίκευσή τους. Δυστυχώς όχι μόνο δεν ελήφθησαν υπόψιν από το ΥΠΕΘ αλλά και **στην έκθεση της δημόσιας διαβούλευσης που έχει κατατεθεί στη Βουλή οι θέσεις/προτάσεις της ΕΕΕ δεν συμπεριλαμβάνονται!!!!**

Επιπλέον θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η συζήτηση νομοσχεδίων που αφορούν σε θέματα Παιδείας και Έρευνας με επείγουσα διαδικασία ουδόλως συνάδει με το πνεύμα του διαλόγου και της ευρείας διαβούλευσης που θα έπρεπε να τα χαρακτηρίζουν και συνεπώς μας βρίσκει αντίθετους.

Στο ασφυκτικό αυτό χρονικό πλαίσιο σας καταθέτουμε τις επισημάνσεις και τις προτάσεις μας ως προς την αναγκαιότητα για νομοτεχνικές βελτιώσεις ή/και τροπολογίες.

Δεύτερος και Τρίτος Κύκλος Σπουδών

Στο παρόν σ/ν περιλαμβάνονται γενικές ρυθμίσεις για τη συνδιοργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων 2ου και 3ου κύκλου Σπουδών μεταξύ των δημόσιων ΕΚ και των ΑΕΙ. Ως θετικές αποτιμώνται καταρχάς οι ρυθμίσεις που αποδεσμεύουν την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ από την ανάγκη ύπαρξης σχετικής πρόβλεψης στους εσωτερικούς κανονισμούς των Ιδρυμάτων, και επιτρέπουν τη σύναψη Πρωτοκόλλων μεταξύ Ερευνητικού Κέντρου ή Ινστιτούτου και Σχολής ή Τμήματος.

Βασικό χαρακτηριστικό του τμήματος του σ/ν που αφορά στα ΠΜΣ, όμως, είναι ότι περιέχει ασάφειες και αποφεύγει να θέσει τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων, αγνοώντας την ήδη ισχύουσα νομοθεσία και παραπέμποντας ουσιώδη θέματα στα Πρωτόκολλα Συνεργασίας και στους Γενικούς Κανονισμούς Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, ώστε οι όποιες ρυθμίσεις σε θετική κατεύθυνση να κινδυνεύουν να καταστούν ανεφάρμοστες. Παράδειγμα το άρθρο 42, στο οποίο αναφέρεται ότι η ανάθεση επίβλεψης των διδακτορικών διατριβών μπορεί να υπόκειται σε διαδικασίες και κριτήρια επιπλέον από εκείνα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και τους οικείους Γενικούς Κανονισμούς Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών...

Από την άλλη πλευρά, το σ/ν προβαίνει σε αρκετές υπερβολικά λεπτομερείς και δεσμευτικές ρυθμίσεις, όπως για τους διδάσκοντες σε ΠΜΣ που πρέπει να «προέρχονται κατά 60% τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ..., ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος», καθώς και για τους διδάσκοντες διατμηματικού ΠΜΣ, όπου «τουλάχιστον το 80%» των διδασκόντων θα πρέπει υποχρεωτικά να «προέρχεται από από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ..., ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων» (άρθρο 36), ενώ το υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να καλυφθεί και με Ερευνητές των ΕΚ...

Επίσης, ενώ αναφέρεται (άρθρο 37) ότι η χρηματοδότηση των ΠΜΣ μπορεί να εξασφαλίζεται και από τον προϋπολογισμό των συνεργαζόμενων στην οργάνωσή τους φορέων, άρα και των ΕΚ, και γίνεται αναφορά για την αμοιβή των διδασκόντων Καθηγητών (άρθρο 36, παρ. 4), δεν περιλαμβάνεται αντίστοιχη αναφορά για τα ΕΚ και τους Ερευνητές που μπορεί να συμμετέχουν στη διοργάνωση του ΠΜΣ!

Για μία ακόμη φορά, οι Ερευνητές του Ν. 4310/2014, όπως ισχύει (όπως αναφέρεται σε όλους τους νόμους που διέπουν την Έρευνα στη χώρα μας από τον ιδρυτικό Ν. 1514/1985 και μέχρι σήμερα), «συγχέονται», σε διάφορα σημεία του σ/ν, με τους φοιτητές και τους νέους επιστήμονες (άρθρα 4 παρ. 1γ, 47 παρ. 2δ και 49 παρ. 2γ), γεγονός που θέλουμε να πιστεύουμε ότι αφενός είναι εκ παραδρομής και δεν υποδηλώνει άγνοια του ελληνικού ερευνητικού συστήματος και της νομοθεσίας που το διέπει και αφετέρου θα διορθωθεί στο τελικό κείμενο του νόμου.

Η ΕΕΕ υποστηρίζει ότι υπάρχει ανάγκη για άμεση αύξηση στη χρηματοδότηση της ΑΕ&Ε, που έχει μειωθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια. **Η αύξηση στη χρηματοδότηση αυτή θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλάβει τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, μέσω ενός μόνιμου και εκτεταμένου συστήματος υποτροφιών.**

Οι σχετικές διατάξεις της δομής και λειτουργίας των ΠΜΣ διακατέχονται από έντονο παρεμβατισμό του ΥΠΕΘ όσον αφορά στο δικαίωμα ο εκάστοτε Υπουργός ΠΕΘ να μπορεί να αναπέμψει την απόφαση ίδρυσης ΠΜΣ, χωρίς οποιαδήποτε γνώμη ή εισήγηση αρμόδιας αρχής στα ποσοστά επί των διδασκόντων από το Τμήμα, τις υποχρεωτικές υποτροφίες, κ.ά. **Γενικά στο σ/ν δεν θεσμοθετείται, δυστυχώς, η ουσιαστική εμπέδωση (λειτουργία και κατοχύρωση) του Ενιαίου Χώρου ΑΕ&Ε.**

Η ΕΕΕ θεωρεί ότι η θεσμοθέτηση ρυθμίσεων στο πλαίσιο του Ενιαίου Χώρου ΑΕ&Ε είναι επιβεβλημένη, καθώς θα ενισχύσει τη βασική έρευνα, που είναι προϋπόθεση sine qua non για την εφαρμοσμένη έρευνα και την ανάπτυξη της καινοτομίας, και θα διευκολύνει το σχεδιασμό εθνικής ερευνητικής στρατηγικής μέσα από την οργανική και συνδυασμένη αξιοποίηση του συνόλου του επιστημονικού – ερευνητικού δυναμικού της χώρας και των υποδομών.

Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας

Στο άρθρο 49 του σ/ν, προβλέπεται η ίδρυση ενός ακόμη πολυμελούς συμβουλίου με ασαφείς και γενικές αρμοδιότητες, το οποίο, όπως περιγράφεται, κρίνεται ότι δεν θα εκπληρώσει το σκοπό ίδρυσής του. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες των νέων Ακαδημαϊκών Συμβουλίων ΑΕ&Ε αλληλεπικαλύπτονται με αυτές των Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ) που ιδρύθηκαν με τον Ν. 4310/1014 όπως ισχύει, ο τρόπος εκλογής των μελών τους, καθώς και η συγκρότησή του, δεν είναι σαφείς, ενώ αρμοδιότητες όπως η υποβολή έκθεσης για το βαθμό υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου και προϋπολογισμού των ΑΕΙ και των ΕΚ της οικείας Περιφέρειας υπερβαίνουν τις δυνατότητες ενός τέτοιου συμβουλίου (άρθρο 47 παρ. 2ε). Επιπλέον, αν και στα νέα συμβούλια μπορούν να συμμετέχουν και εκπρόσωποι των ΕΚ, δεν διαφαίνεται ότι η συμμετοχή αυτή θα είναι σε ισότιμη βάση σε σχέση με τα ΑΕΙ. Για παράδειγμα, η πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων Καθηγητών και Ερευνητών για τη στελέχωση του συμβουλίου, γίνεται από «την Σύγκλητο του αρμόδιου ΑΕΙ» (παρ. 7).

Ρυθμίσεις για την έρευνα

Αρχικά να τονίσουμε ότι οι ρυθμίσεις για την έρευνα που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο άρθρο (άρθρο 69) δεν είχαν συμπεριληφθεί στο κείμενο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Στην παρ. 12 προτείνεται ρύθμιση προς ψήφιση χωρίς όμως να έχει ουσιαστική διαφορά με τη ρύθμιση του Ν. 4310/20 που θέλει να αντικαταστήσει. Μόνο στην αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι: «*Η αναδιατύπωση της επίμαχης διάταξης είναι αναγκαία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο τρόπος υπολογισμού του ετήσιου παραγωγικού χρόνου.*» που αποτελεί αίτημα της ερευνητικής κοινότητας. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί η ρύθμιση ώστε πραγματικά να εκπληρώνει το σκοπό στον οποίο αναφέρεται.

Στην παρ. 20 θεσμοθετείται η δυνατότητα σύστασης προσωποπαγούς θέσης Ερευνητή Γ' για όσους είναι επιστημονικοί υπεύθυνοι (ΕΥ) προγράμματος ERC κατ' εξαίρεση του νομικού πλαισίου που προϋποθέτει ανοικτή προκήρυξη και κρίση για την κάλυψη θέσεων Ερευνητών στα ΕΚ όπως και στα ΑΕΙ. Θεωρούμε ότι η ρύθμιση αυτή δημιουργεί δύο ταχυτήτων Ερευνητές και ενισχύει τις ανισότητες από τη στιγμή που παρεκκλίνει των νόμιμων διαδικασιών αξιολόγησης. Άλλωστε το ισχύον νομικό καθεστώς δίνει τη δυνατότητα να ενταχθούν οι ΕΥ των προγραμμάτων ERC στα ΕΚ ως συνεργαζόμενοι και ανάλογα παραδείγματα υφίστανται σε αρκετά ΕΚ. Συνεπώς η συγκεκριμένη ρύθμιση μας βρίσκει αντίθετους και προτείνουμε στο ΥΠΕΘ αντί να θεσμοθετεί τον Ερευνητή ERC ή τον Ερευνητή HORIZON κ.ο.κ. να δώσει τη δυνατότητα στα ΕΚ να προκηρύξουν με ανοικτές και αδιάβλητες διαδικασίες νέες θέσεις Ερευνητών τις οποίες θα μπορούν να διεκδικήσουν και οι ΕΥ των προγραμμάτων ERC όπως διεκδίκησαν και το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Η παρ. 17 είναι θετική και αποτελεί μια από τις τροπολογίες του Ν. 4472/2017 που είχαμε ζητήσει ως ΕΕΕ με πρόσφατη επιστολή μας (Αρ. Πρωτ. 512/2017, 26-6-2017) και προτείνουμε να συμπεριληφθεί και η ακόλουθη ρύθμιση για την αντικατάσταση της παραγράφου 4 του άρθρου 133 του Ν. 4472/2017 ως εξής:

«4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου. Για τους Ερευνητές αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν αναγνωρίζονται από το αρμόδιο για το σκοπό αυτό όργανο ως ακαδημαϊκά ισότιμοι με αυτούς των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής **και το ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα του εξωτερικού καθώς και ο χρόνος υποτροφίας, εφόσον οδήγησε στη λήψη διδακτορικού διπλώματος.** Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών».

Ρυθμίσεις για τους ΕΛΚΕ

Οι Ειδικόι Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας συστάθηκαν στα ΝΠΔΔ Ερευνητικά Κέντρα και στους Τεχνολογικούς φορείς της ΓΓΕΤ με τον ιδρυτικό Ν. 1514/1985, με σκοπό τη διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για τη χρηματοδότηση ερευνητικών και τεχνολογικών προγραμμάτων και έργων, και απώτερο στόχο την ευελιξία στη διαχείριση και εκτέλεση των προγραμμάτων και έργων αυτών. Η διαφάνεια και η λογοδοσία στη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων και των ΕΛΚΕ συνολικά, διασφαλίζεται έως σήμερα μέσω ενός συστήματος πολυεπίπεδων, απαιτητικών ελέγχων.

Συνεπώς, οι ΕΛΚΕ δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν την απορρόφηση πόρων από ευρωπαϊκές, διεθνείς και ιδιωτικές πηγές, ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας, την απασχόληση και εκπαίδευση χιλιάδων νέων επιστημόνων και τελικά στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και τη βιώσιμη αναπτυξιακή προοπτική της.

Με το Κεφάλαιο Η' του σ/ν που αφορά στους ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και των ΝΠΔΔ ΕΚ, αντί να επιλύονται κρίσιμα θέματα, με σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο ως προς τη διαχείριση των ερευνητικών, αναπτυξιακών και λοιπών κονδυλίων των ΕΚ, επιχειρείται η εφαρμογή του ισχύοντος γραφειοκρατικού και άκρως δυσλειτουργικού νομικού πλαισίου που αφορά στο Δημόσιο Λογιστικό (Ν. 4270/2014, Π.Δ. 80/2016, κ.ά.), τόσο στους ΕΛΚΕ των ΝΠΔΔ ΕΚ, όσο και στα ΝΠΙΔ ΕΚ της ΓΓΕΤ!!

Δυστυχώς, για μία ακόμη φορά είναι έκδηλη η επιλογή των ατελέσφορων παρεμβάσεων της Πολιτείας στη διαχείριση των ερευνητικών έργων που όχι μόνο δεν ενισχύουν τη διαφάνεια και τους μηχανισμούς ελέγχου, αλλά αποθαρρύνουν και τους Ερευνητές από την ίδια τη διεκδίκηση και υλοποίηση των έργων.

Στη σημερινή δυσμενή περίοδο που διανύει η χώρα μας, και ενώ μέχρι και το μνημόνιο καλεί την Ελληνική Κυβέρνηση για το αυταπόδεικτο, να επενδύσει δηλαδή στην Έρευνα και την Καινοτομία, οι νομοθετικές ρυθμίσεις του ΥΠΕΘ κινούνται για μια ακόμη φορά στην αντίθετη κατεύθυνση. Η Έρευνα, ως ένας εξαιρετικά δυναμικός και παραγωγικός τομέας κάθε ανεπτυγμένης κοινωνίας, θα έπρεπε και στην Ελλάδα να διέπεται από νομικό πλαίσιο που να ενισχύει την ευελιξία στη διαχείριση και αξιοποίηση των σχετικών πόρων και τη διαφάνεια και λογοδοσία μέσα από ελεγκτικούς μηχανισμούς (κατ' αντιστοιχία με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς). Αντ' αυτών, υπάγεται πλήρως στη δαιδαλώδη, γραφειοκρατική και εντέλει αναποτελεσματική πρακτική του στενού δημόσιου τομέα.

Ειδικότερα:

Οι ΕΛΚΕ των ΝΠΔΔ ΕΚ, αλλά και η οικονομική διαχείριση των ΝΠΙΔ ΕΚ, εντάσσονται εμβόλιμα και με απίστευτη προχειρότητα στις ρυθμίσεις για τους ΕΛΚΕ των ΑΕΙ (άρθρα 50-68), με την παράγραφο 12 του άρθρου 87 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Η'» όπου περιγράφεται η κατ' αναλογία εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων του Κεφ. Η' και στα ΕΚ, με μια επιπόλαιη αντικατάσταση λέξεων-όρων που αφορούν στα όργανα διοίκησης. Γίνεται αμέσως σαφές ότι ουδόλως ελήφθησαν υπόψη οι διαφορές στο πρότυπο διοίκησης, στη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ και των ΕΚ, καθώς και στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα ΕΚ, με αποτέλεσμα η εφαρμογή των ρυθμίσεων των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ στα ΕΚ να καθίσταται εν πολλοίς αδύνατη και μη υλοποιήσιμη...

Αναφέρεται, για παράδειγμα (βάσει της παρ. 12α του άρθρου 87) ότι: «Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 54) και της Συγκλήτου (άρθρο 52 παρ. 4) ασκούνται από το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα» ενώ «Ως εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την περίπτ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 52 και της περίπτ. στ' του άρθρου 53, νοείται η εισήγηση του ΠΜΟΔΥ».

Να σημειώσουμε ότι μέχρι σήμερα οι εισηγήσεις πραγματοποιούνται από τον Προϊστάμενο του ΕΛΚΕ και στη συνέχεια το ΔΣ αποφάσιζε σχετικά.

Προκειμένου να αποφευχθεί η θεσμοθέτηση μίας ανεπίτρεπτης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, και στο πλαίσιο του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ΑΕ&Ε) τον οποίο συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε, προτείνουμε ως ΕΕΕ τη θεσμοθέτηση Επιτροπής Ερευνών και στα ΕΚ, κατ' αντιστοιχία με τα ΑΕΙ.

Σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 4β και 4γ: «Οι πόροι του Ε.Λ.Κ.Ε. κατατίθενται σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης στη Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ομάδα λογαριασμών 260, με τίτλο Ε.Λ.Κ.Ε./ ονομασία Α.Ε.Ι.. Σε περίπτωση μη ύπαρξης υποκαταστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος στην πόλη που εδρεύουν οι υπηρεσίες του Ε.Λ.Κ.Ε., οι ανωτέρω λογαριασμοί τηρούνται σε εμπορική τράπεζα και τα τυχόν πλεονάζοντα διαθέσιμα θα μεταφέρονται στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης, υπό την ομάδα λογαριασμών 260, για την διαχείρισή τους από την ΤτΕ και τον ΟΔΔΗΧ...» και «Τα πλεονάζοντα διαθέσιμα μεταφέρονται ανά 15μερο βάσει του χρηματοδοτικού προγραμματισμού, των αναγκών των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. και των Οδηγών Εφαρμογής αυτών.».

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 12α του άρθρου 87: «Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτ. δ', ε', ζ', η' και θ' της παρ. 1 του άρθρου 51 που μεταβιβάζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στον τακτικό προϋπολογισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα., ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του φορέα δεν μπορεί να υπολείπεται του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εσόδων αυτών, χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών και λοιπών αναγκών του φορέα.».

Συνεπώς τα «ταμειακά διαθέσιμα» των ΕΚ, αλλά και των ΑΕΙ, θα μεταφέρονται στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) και τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) που θα τα διαχειρίζονται. Μέρος των ταμειακών αυτών υπολοίπων θα ζητείται κάθε μήνα ή δεκαπενθήμερο από τα Ιδρύματα και θα επιστρέφεται στα Ιδρύματα για να καλύπτονται οι ανάγκες πληρωμών των ΕΛΚΕ των ΝΠΔΔ ΕΚ, καθώς και των ΝΠΙΔ ΕΚ... Επί της ουσίας δηλαδή, **τα κονδύλια που εισρέουν στα Κέντρα μέσω των ερευνητικών, αναπτυξιακών και λοιπών έργων**, τα οποία διεκδικούν και αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν οι Ερευνητές, **θα χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του χρέους της χώρας, ενώ τα Κέντρα θα πρέπει να αιτιολογούν συνεχώς και εγγράφως ποια ποσά και για ποιο λόγο χρειάζεται να τους επιστραφούν ώστε να υλοποιηθούν τα έργα...**

Επιπλέον, **τουλάχιστον το 30% των ετήσιων εσόδων των ΕΛΚΕ των ΝΠΔΔ ΕΚ και των αντίστοιχων λογιστηρίων στα ΝΠΙΔ ΕΚ θα μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό των Κέντρων!** Είναι γνωστό (τουλάχιστον στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΘ) ότι **τα ΕΚ λαμβάνουν από το κράτος επιχορήγηση η οποία καλύπτει μόνο τη μισθοδοσία του τακτικού τους προσωπικού** (η εφαρμογή μάλιστα της σχετικής ρύθμισης του Ν. 4310/2014 υλοποιήθηκε στα ΝΠΙΔ μόλις το 2016), ενώ όλα τα λειτουργικά τους έξοδα καλύπτονται σχεδόν αποκλειστικά από την παρακράτηση των προγραμμάτων. **Η συγκεκριμένη ρύθμιση υποδηλώνει την πρόθεση του ΥΠΕΘ να αποποιηθεί των ευθυνών του για την πλήρη κάλυψη της μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού των ΕΚ από την επιχορήγηση** (δηλαδή τον κρατικό προϋπολογισμό). Η θεσμική και μισθολογική απομείωση των Ερευνητών, που επιβλήθηκε με τη ψήφιση του νέου ειδικού μισθολογίου, δυστυχώς συνεχίζεται...

Να σημειώσουμε ότι, σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς κανόνες για τη διαχείριση κονδυλίων έρευνας, η μεταφορά έστω και μέρους της παρακράτησης των ερευνητικών έργων στον τακτικό προϋπολογισμό των Κέντρων δεν μπορεί να είναι σύννομη. Όπως δεν μπορεί να είναι σύννομη η διαχείριση των ταμειακών υπολοίπων των ερευνητικών έργων από την ΤτΕ και τον ΟΔΔΗΧ και όχι από τους δικαιούχους των έργων.

Επιπλέον, όλες τις παραπάνω ενέργειες, καθώς και πολλές άλλες γραφειοκρατικές που περιγράφονται ως υποχρεώσεις των ΕΛΚΕ των ΝΠΔΔ ΕΚ και των ενιαίων λογαριασμών των ΝΠΙΔ ΕΚ, π.χ., μηνιαίες δημοσιονομικές αναφορές (άρθρο 60), θα υλοποιούνται από προσωπικό (βάσει του άρθρου 64) που θα αμείβεται από τα ερευνητικά έργα, είτε με πρόσθετες αμοιβές (τακτικοί υπάλληλοι), είτε απευθείας (συμβασιούχοι εργασίας ΙΔΟΧ ή μίσθωσης έργου, οι οποίοι δηλαδή θα αμείβονται από τις άμεσες δαπάνες των έργων, κάτι απαγορευτικό για την πλειονότητα των έργων στα οποία τα συγκεκριμένα κόστη δεν αποτελούν επιλέξιμη άμεση δαπάνη). **Η μισθοδοσία των συμβασιούχων εργασίας ΙΔΟΧ ή μίσθωσης έργου που θα εργάζονται στον ΕΛΚΕ δεν προβλέπεται να μπορεί να γίνει από την παρακράτηση των έργων** (εκτός αν υπονοείται στο άρθρο 59...). Η δε μισθοδοσία του τακτικού προσωπικού των ΕΛΚΕ και των ενιαίων λογαριασμών των ΝΠΙΔ από τον τακτικό προϋπολογισμό των ΕΚ δεν διαφαίνεται πουθενά μέσα στο σ/ν, ωσάν το προσωπικό αυτό να καταργείται στο εξής..!

Στο άρθρο 87, παρ. 12α αναφέρεται για τα ΕΚ και τους Ερευνητές ότι: «Στα προγράμματα που αναλαμβάνουν οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος αποστέλλει το έγγραφο τεκμηριωμένο αίτημα του άρθρου 56 παρ. 2 και την αιτιολογημένη εντολή πληρωμής του άρθρου 56 παρ. 3 στον Διευθυντή του οικείου Ινστιτούτου ή τον Πρόεδρο του τεχνολογικού φορέα προς έγκριση.»

Ενώ στο άρθρο 56, παρ. 3 αναφέρεται για τα ΑΕΙ και τους Καθηγητές ότι: «Για την πραγματοποίηση και την πληρωμή κάθε δαπάνης του έργου για την οποία υπάρχει απόφαση ανάληψης υποχρέωσης απαιτείται αιτιολογημένη εντολή πληρωμής από τον επιστημονικό υπεύθυνο, ο οποίος αποστέλλει τα δικαιολογητικά των δαπανών στη Μονάδα του ΕΛΚΕ για τον έλεγχο τους, την εκκαθάριση των σχετικών δαπανών και την πληρωμή τους.»

Συνεπώς στην περίπτωση των ΑΕΙ ο επιστημονικός υπεύθυνος (ΕΥ) του έργου αποστέλλει στην αρμόδια αρχή, τον ΕΛΚΕ την εντολή πληρωμής ενώ στην περίπτωση των ΕΚ πριν να αποσταλεί στην αρμόδια αρχή απαιτείται η έγκριση του Δ/ντή του Ινστιτούτου ο οποίος δεν έχει και κατά το νόμο αυτή την αρμοδιότητα! Ποια είναι η αιτιολογία για αυτή τη ρύθμιση που υποτιμά τον Ερευνητή και δημιουργεί σχέσεις

επιτροπείας μεταξύ ΕΥ και Δ/ντή? **Θεωρούμε τη ρύθμιση αυτή αδικαιολόγητη και ζητούμε να ισχύει και στα ΕΚ η ρύθμιση για τα ΑΕΙ, όπως δηλαδή ισχύει και σήμερα.**

Στο άρθρο 65, για τις μετακινήσεις προσωπικού, δεν καλύπτεται το θεσμικό κενό που αντιμετωπίζουν τα ΕΚ από 01/01/2016 κατ' εφαρμογή του Ν. 4336/2015 και του Ν. 4386/2016, σύμφωνα με τον οποίο εξαιρούνται μεν από το νόμο οι μετακινήσεις του προσωπικού των ΕΚ που γίνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένων κατηγοριών ερευνητικών προγραμμάτων, αλλά δεν υπάρχει ανάλογο θεσμοθετημένο πλαίσιο το οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί για τις εξαιρέσεις αυτές. Γεγονός που η ΕΕΕ έχει γνωστοποιήσει εγκαίρως, ζητώντας ειδικότερα την άμεση νομοθετική του ρύθμιση, ώστε να αντιμετωπίζονται με ομοιόμορφο τρόπο οι μετακινήσεις μέσω των προγραμμάτων από όλα τα ΕΚ.

Στο Κεφ. Η' του σ/ν υπάρχουν πολλές ρυθμίσεις που πιστοποιούν ότι δεν έχει ληφθεί μέριμνα ώστε να αρθεί η διαφορετικότητα των θεσμικών πλαισίων ΑΕΙ και ΕΚ, η νομοθέτηση των οποίων θα δημιουργήσει πολλαπλές δυσλειτουργίες στα ΕΚ. Δυστυχώς όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των ρυθμίσεων για τους ΕΛΚΕ (όπως π.χ. η έκδοση ξεχωριστού ΑΦΜ για τους ΕΛΚΕ των ΕΚ, κ.ά.), προδιαγράφουν ότι ακόμη και εάν –σύμφωνα με τη στόχευση του ΥΠΕΘ– η διαχείριση κονδυλίων έρευνας καταστεί «νόμιμη», η πολυπλοκότητα της διαχείρισης αυτής θα την καταστήσει αδύνατη...

Η ΕΕΕ ζητά την απόσυρση της παρ. 12α του άρθρου 87 και καλεί το ΥΠΕΘ να νομοθετήσει ρυθμίσεις για τα ΕΚ που θα είναι στην κατεύθυνση της εξαιρέσης της Έρευνας από δημοσιονομικές αγκυλώσεις και της ευελιξίας της διαχείρισης των κονδυλίων έρευνας, ώστε να αυξηθεί η απορρόφηση και αξιοποίηση των ερευνητικών πόρων.

Η εξαιρετικά χρονοβόρα, περίπλοκη, γραφειοκρατική λειτουργία του Δημόσιου Λογιστικού, εφόσον εφαρμοστεί στους ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και των ΕΚ όπως το νομοσχέδιο ορίζει, θα πλήξει ανεπανόρθωτα την ελληνική Έρευνα, έναν από τους λίγους παραγωγικούς, αναπτυξιακούς τομείς στους οποίους η χώρα παρουσιάζει ανοδικής πορείας επιδόσεις, ακόμη και μέσα στην περίοδο της κρίσης (βλ., π.χ., την τελευταία μελέτη του ΕΚΤ για την αύξηση της διεθνούς απήχησης των ελληνικών επιστημονικών δημοσιεύσεων στο <http://kainotomia.ekt.gr/issue/2017/106/#14>) και παρά τη συνεχιζόμενη, κατά τα τελευταία χρόνια, υποχρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας.

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος
Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

Η Γενική Γραμματέας
Μάχη Δ. Χατζηγιάννη

Κοινοποίηση:

Γραφείο Πρωθυπουργού

Καθηγητή **Κωνσταντίνο Γαβρόγλου**, Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, minister@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Ευκλείδη Τσακαλώτο**, Υπουργό Οικονομικών, min.secretary@minfin.gr

Καθηγητή **Κωνσταντίνο Φωτάκη**, Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, fotakis@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Γεώργιο Χουλιάρáκη**, Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, soe@minfin.gr, alternate.minister@glk.gr

Κυρία **Ματρώνα Κυπριανίδου**, Γενική Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, secgenof@gsrt.gr

Κύριο **Μιχαήλ Καλογήρου**, Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, gge@ggk.gr

Καθηγητή **Φραγκίσκο Κουτεντάκη**, Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής πολιτικής, glk-ggr@glk.gr

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, presidents@synodos-ek.gr

Πρόεδρο και Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας, a.sitarenou@gsrt.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, lilnikol@interel.uoa.gr

Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ, chrysoul.john@gmail.com

**Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep.gr@gmail.com & ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr
Πρόεδρους και Τομείς Παιδείας Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου
Πρόεδρο και Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων
Πρόεδρο και Μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου: ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 15310 Αγία Παρασκευή.
Τηλ. 2106503556, e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr
Μάχη Δ. Χατζηγιάνη: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Κρατίνου 9 & Αθηνάς, 10552. Τηλ. 2107491630, Fax,
2107489130 e-mail: ahadji@ekke.gr